

8 FEB 1912

„ВОСТОЧНЫЙ КЛУБЪ“

اوزگرتورگه ادارہ
اختیارلیدر. باصلمغان
يازولر کیر و قایتارلماز.
مرفه سز خطلر قبول
ایدلماز آدرس آلماشتر و غه
۲۱ تین آنور.
آدریسنی آچق
يازولری اوتنله
آدرس سز مقاله لر
درچ ایدلماز
بره ملاب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

ديگر و صيبت

زمان تا عيسی، ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سنده

دوامی ۶ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی علمی و سیاسی ژورنال در.

اورنبورغ و باشقه شهرلرگه بلاتفریق
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
يارم سنه لگی ۲
اوچ آیلغی ۱ ۲۰
بر آیلغی ۵۰
چیت مملکتلرگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم تین
يارم سنه لگی ۳
اورنبورغ ژورنال
« دین و معیشت »
تیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شاگردلرگه بلاتفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین .

فلسفه عبادتکده ردیه

الرحمن الرحیم

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانی ننگ صوگ
وقت لر ده غنه یازغان اثری اوله رق غایت حکمی
وعلمی نادره المثل بر رساله در
زمانم زده فلسفه بیاعلمی و حکمت بقالاری چوق
اولدقندن شونلره قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
دیانت که بو کتابک بر نسخه سنی بولندر مق ضرور در .
رساله دین و معیشت اداره سنده ۱۵ تیندن پوچته
ایلان ۱۷ تیندن صاتلدر پوچته مارقه سی هم مقبولدر .

فهرست

مسئله .
تحقیقات .
تشکر و ملاحظات
دارالمعلمین و المعلامات .
اشتراک .
تورلی خبرلر .
خارجی خبرلر .
اورنبورغ خبرلری .
اداره دن جوابلر

قدر ايسيدر. بونك مثال و مفادي «بر او بر قومك فاراسنى كو بايتسه، اول كشى شول قوم نك افرادنن سانالور» ديمكدر. (اي تزي بزيهم ولم يتخلق باخلاقهم) عبارسى مذکور حديثك تفسيريدر. بو تفسير نك مثال و مفادي «من كثر سواد قوم نك معناسى بر كيمسه بر قومك كيومنى كيمسه اول قومك اخلاقي ايله متخلق بولماسه ده شول قومدن سانالور معناسنك» ديمكدر. بو كشيلىر نك يعنى پالته شابقه تار چالبار شيبليت كيوب اجنبى ملتلكه اوخشاب يور و چيلر نك بو حديثكه مصداق بولولر نده شبيهه يوقدر.

لكن عصمة نك سقوطى بر گنه ماده گه منحصر در. مسلمانلر ايله غير مسلملر صوغشقان و قتلر نده، بر مسلمان، مسلمانلر ايله صوغيشوچى قومك زينده (كيومنده) بولسه هم اوتروچى مسلمان اووچى نى شول قومدن ديب بيلسه شول وقتده غنه آنك عصمتى ساقط بوله در. مثلا حاضر طرابلسده بر ترك ايتاليا- نلر كيومنى كيوب يور گانده بر عرب شول تور كنى ايتاليان ديب اوترسه، انه شول عربكه قصاص توشمى. ئليكى تركنك ايتاليانلر كيومنى كيوب يوروى اوزينك عصمتن بترگان بوله در.

۲نچى سؤالنك جوابى- اول كشينك «وفاتم بعدنك» ديگان سوزى ما بعد موتكه اضافه اولديغى ايچون «هبه ايتدم» ديگان سوزى وصيت بولوب قاله در. هبه بولميدر. ليكن بو وصيت باشقه ورثه لرنك اجازة اذن ورختلرى اولغانده غنه توتوله در. باشقه وارثلر نك اجازة لرى بولماسه بو وصيت باطله بوله در. زيرا وارثكه وصيت، باشقه وارثلر نك اجازتى بولغانك باطله در. (ولا تجوز الوصيت للوارث عندنا الا ان

ايكى معلم طرفندن سؤالنر!

۱نچى سؤال- (من كثر سواد قوم فهو منهم. اى تزي بزيهم ولم يتخلق باخلاقهم فكيف حال اهل زماننا المتزيبين بزيهم والمتخلقين باخلاقهم) جامع الرموز كتاب الجنائيات اوشبو حديث شريف نك مثالى و مفادي نچك پالته وشاپكه طار چالبار كيوب يور گانلر مصداق بولور مو؟ هم بولر دن عصمة ساقط بولور مو؟

۲نچى سؤال- عوام آراسنده بيله وصيت ميدان آلوب باره مثلا وفاتم بعدنك مال و املاكمنى اوغلام فلانغه يا ئيسه خاتونم فلانغه هبه ايتدم ديومده وصيت كلفدى يازدره شاه دله حضور نده بو شرعى وصيت بولور مو؟ بولماسه هبه اولوب وفاتندن قبل- اوك مال موهوبنى، موهوبله مالك بولور مى؟

۳نچى سؤال- بو سنه ايسكى سالامنى طابتاب بغدادى حاصل ايتله لر. بوندان حاصل بغدادى دن عشر بيرو واجب مى؟ هم ده بر او غير مسلم دن صاتب آلتقان سالامنى، طابتاب بغدادى حاصل ايتسه، مونك عشرى طابتاب آلتقان مسلمانغه واجب اولور مى؟ بولماسه صاتب آلتقان بغدادى كى اولوب، عشرى واجب بولماسى؟

۴نچى سؤال- ايسكى يازمه كتابلر ده اوشبو عباره بار. مسئله (ولو اخرج الكافر السمك فى الماء لا يحل. لان الاخراج فى الماء بمنزلة الذبح وذبح الكافر لا يجوز. نقل من المحيط من باب الصيد) بونك مفادى نچك كتب فقهييه لرنك بيانينه خلاف بوله بيت.

اداره:

۱نچى سؤالنك جوابى- بو عباره نك بارده حديث توگلدنر. حديث بولغانى (من كثر سواد قوم فهو منهم)

يجوز الورثة ولو اوصى لوارثه ولا جنبى صح في حصة الاجنبى ويتوقف في حصة الوارث على اجازة الورثة . ان اجازوا جاز وان لم يجيزوا بطل . ولا تعتبر اجازتهم في حياة الموصى . حتى كان لهم الرجوع بعد ذلك كذا في فتاوى قاضيخان) هندية ج ۶ صحيفه ۹۰ يعنى علماء حنفية فاشنده وارث كه وصيت درست توگلدن . مگر اول وصيتكه ، باشقه وارثلر اجازة بيرسه لرگنه درستدر . براو اوزينك وارثى ايله برگه بر اجنبى كشيگه ده وصيت ايتسه ، بو وصيت اجنبى اولوشنده درست بوله . اما وارث حصة واولوشنده وصيتنك درستلكى باشقه وارثلر نك اجازة بيرولرينه توقتاب توره آنلر اجازة بيرسه لر اولده درست بوله . اجازة بيرماسه باطل بوله . هم بو وارثلر نك ، وصيت قيلدوچينك ترك وقتند ، غى اجازة لرى معتبر توگلدن . اول وقتده غى اجازة لرى توتولميدن . حتى آنلر وصيت قيلوچى ، ترك وقتده ، اجازة برگان بولسه لر ، اول اوگچ اجازتلر نندن فايته لرده ياريدنر ديمكدر .

۳نچى سؤالنك جوابى - بو ايسكى صالام شول صالامنى طاببتا توچى كشينك اوز بيرينه ياكه اجاره گه آلغان بيرينه صاچكان آشلق نك صالامى بولسه ، اول آشلق نك اولده عشرى نيچك بيرلگان ؟ اگر صالامى ايله اون آرباغه بر آربا بيرلگان بولسه ، بو صالامدن چقغان آشلقن عشر بيرو واجب توگلدن . زيرا آنك عشرى اولده بيرلگاندر . اگر ده اولده بو آشلق نك عشرى صالامسز صافى بغدادينغه اون بودقه بر پوط بيرلگان بولسه ، بو صالامدن چقغان آشلقنده عشر بيرو واجب بوله در . زيرا اولده ، بغدادين چقغان قدر ايسنك گنه ، عشرى بيرلگان . ايسكى صالامده چقى فالغان بغدادينك عشرى بيرلماگان .

اگر بو ايسكى صالام ، شول صالامنى طاببتا توچى نك اوز بيرينه ياكه اجاره گه آلغان بيرينه صاچكان آشلقنك صالامى بولمى صاتوب آلغان صالام بولسه ، آندن چقغان بغدادين عشر واجب توگلدن . زيرا اول

بغدايلى صالام زرع حكمنك بولسه آنك عشرى صاتو . چيغه در . آلوچى غه توگلدن . (ولو باع الزرع ان قبل ادراكه فالعشر على المشتري ولو بعده فعلى الباع .) درالمختار بها مش ردالمختار ج ۲ صحيفه ۵۶ .

يعنى براو صاچكان آشلقينى صاتسه ، بو صاتو ، آشلق يتشودن اول بولسه آنك عشرى آلوچى غه ، يتشكاندن صوك بولسه صاتو چيغه ديمكدر . بزم مسئله ده ايسه صاتو آشلق يتشوب اوريلوب بر قات بغدايلى آلغاندن صوكدر .

اگر اول بغدادايلى صالام زرع حكمنده بولماسه بطريق الاولى عشر واجب توگلدن . زيرا عشر نك وجوبينك سببى الارض النامية بالخارج در . صاتوب آلغان صالامده بو سبب طابلميدن . (وسببه الارض النامية بالخارج حقيقة) هندية ج ۱ صحيفه ۱۸۵ .

۴نچى سؤالنك جوابى - بو سفسطه نك مفادى «كافر توتقان بالقنى آشاو درست توگلدن» ديگان سوز در . بو سوز صاحب محيطه افترا در . امام قهستاني حضر تلى محيطدن بونك خلافتى نقل ايتنه در . (وعل الجراد وانواع السمك بلا ذكاة فانه لوصاد مجوسى جرادا او سمكا او ترك مسلم التسمية عمدا يحل كما فى المحيط وغيره) قهستاني كتاب الذبايح ج ۳ صحيفه ۳۵۱ يعنى چيكرتكه بالقنك هر تور ايسى ذكاتسز او ك حلالدر . بناء عليه بر مجوسى چيكرتكه ياكه بالق توتسه ياكه بر مسلمان قصدا بسم الله ايتماينچه توتسه ، بونلر بارده حلال ديمكدر .

اشبو مسئله لرنى صور اوچى معلم افنديلر ! بعض بر سببكه مبنى امضالريگنر قويلمدي . قويدرو مطلوب بولسه ، مجله گه مشتري بولسه گنر مجله باره تورغان نوميرنى يازوب امضالريگنر ده قويپ ، اتقريتقه يبارسه گنر ، سؤاللر سز نكى اولديغنى اعلان ايدرمز .

تحقیقات

وقوف اضطراریه (اضطرار سر وقف جائز اولیان موضع لر) کرهك معنی فاسدنی موهم اولانی، کرهك شول معنای اعتقاد كفر لیک اولانی اولسون، کرهكسه نماز ایچنده، کرهك طشنده، اولسون، سهوا، نسیاناً یاخود اضطراراً وقف ایذیلسه، ما بعدندن ابتداء ایتماینجه، ما قبلندن ابتداء (اعاده) واجب در. بو کبی وقف ده، وابتداء لر ده، فساد صلوة خصوصنده فقهاء اختلاف ایذمشلر در. بعضیاری مطلقاً (عالم یاخود جاهل) نمازی فاسد در. دیمشله. وبعضیاری، عوام (جاهل) اولسه فساد یوقلغی ایله عالم (منتخب امام) اولسه فسادنه اشاره ایتمشله، مگر فتوی کتب متعدد لر ده صوگفی قول گه در. ومع ذلك تحریر لازم در.

عباره لر ایسه: (وکذا من یقف فی غیر موضعه (ولا یقف فی موضعه لا یوم) (واما الوقف فی غیر موضعه والابتداء من غیر موضعه فلا یوجب الفساد لعموم البلوی وعدم معرفة المعنی فی حق العوام والعجم) (وان غیر الوقف لمعنی نحو شهد الله انه لا اله ووقف ثم ابتداء بالاهو لا تفسد عند عامة المشایخ لان العوام لا یبیزون بین وجوه الاعراب). بو عبارت لر مطالعده ایذن ذوات کرام، وقف قبیح، ابتداء قبیح لر مرتکب لر، عامه دن ایسه عدم فساد، امام لر رعایه ووقوف واجب بالاتفاق ایذکنی اشعار ایتمکده لر. چونکه بر امام وقاتل النصاری دیه وقف ایذیب (ان الله فقیر ونحن اغنیاء) دیه ابتداء قیلسه، (فویل للمصالحین) دیه وقف قیلسه، هم ده (لا تقر بوا الصلوة) دیه وقف ایتمسه معنی لر اولده مقول کفار قاری مقولی اوله رقی الله تعالی فقیر بز بای دیمک، صوگفی لر ده نماز اوقوچیلر غه ویل، نمازعه یقین وارمه گز کبی معنی لر ظاهر اولسه، بو الفاظ فی نمازده دگل، طشنگ تعهداً یاخود جهالت ایتمسه خوف کفر واردر. اگر اضطراراً ایتمسه، همیشه ما قبلندن اعاده ایتماسه، نمازنی افساد ایذر

شی لر دن بولونده شبهه ایذلاماز. چونکه ترک واجب قیلهق، قصداً اولسه ضرر گناه در. اگر سهواً اولسه، واجب فی نفسه، اولسه، سجده سهو لازم. اگر تعدیل ارکان کبی واجب بالغیر اولسه، نمازنی اعاده لازم. بو وقف لر فی رعایه واجب ایکان، ترک ایذلسه همیشه قسم ثانی واجب دن اولدی ایچون، نماز فاسد اولور غه تیوش دیه مز. عبارت لر

۱) نچی فان من انقطع نفسه علی وقاتل الیهود یجب ان یرجع الی قاتل وان ابتداء بعزیر ابن الله اثم). قوله اثم انه یحرم الابتداء بمقول الکافرین. ۲) نچی (واما الوقف القبیح لایهامه معنی فاسداً فیجب فیه العود) قوله فیجب الوجوب بمعنی الوجوب الشرعی الذی ترکه اثم.

۳) نچی (ولو کان الوقف بلا ضرورة من العالم بالمعنی یحرم)

۴) نچی (ولو وقف اواقف قبل الایجاب فی لاله الا الله وشبهه من غیر عارض کانقطاع النفس والحصر لکان ذنباً عظیماً ویجب ان یرجع الی ما قبله وان لم یرجع کان ذنباً آخر وهل یرتفع الاثم بالرجوع هنا الی الکلمة الموقوف علیها والظن انه لا یرتفع)

۵) نچی وعند بعض العلماء تفسد الصلوة ان تغیر المعنی تغیراً فاحشاً نحو ان یقرأ لا اله ووقف وابتداء بقوله (الاهو) بو عبارت جهد المقل مع شرحه بیان المقل عبارت لرینک بعضسندن صراحة وبعضسندن اشاره نماز فسادی مفهوم اولدی. چونکه حرام بر شی نمازده قیلنسه حکمی فساد در.

بناء علیه وقف اضطراری لر ده ما قبلندن اعاده دن تحریر تیوش کبی سوز لر فی، ما قبلندن اعاده ایتمه مک دن تحریر تیرش در سوز لر یله تقلیب لازم دیوب بله من. بو عبارت لر صحتنه آیات و آحادیث دن دلیل لر:

(ورتل القرآن ترتیلاً) آیه کریمه سنده، حضرت علی رضی الله عنه نک (الترتیل تجوید الحروف ومعرفة الوقوف) دیماکی، ابن المبارکی (من تمام معرفة الوقف والابتداء) دیماکی، ابن الجزری ک

(فہمینی کلام علی دلیل علی معرفتہ التجوید وتعلمہ) دیہاکی ہر قایوسی تجوید فی ووقوفی تعام ہم تعامل تیوش ایدکنی آچیق بیان ایتدی لر.

حدیثلر دن، مسالم صحیحندہ، اخراج ایدلمش، عدی بن حاتم (رضی اللہ عنہ) دن روایت در. «بر رجل، رسول اکرم (صلعم) حضورندہ خطبہ اوقیدی. خطبہ سندہ (من یطع اللہ ورسولہ فقد رشد ومن یعصہما) دیدکدہ، رسول اکرم (صلعم) نک (قل ومن یعص اللہ ورسولہ فقد غوی) دیرک انکار قیلہاتی، ابو داودک سنن کتابندہ، ابن مسعود رضی اللہ عنہ دن اسناد صحیح برلہ روایت قیلہرق (ان الرجل قال من یطع اللہ ورسولہ فقد رشد ومن یعصہما وقطع الکلام فیہ فقال (صلعم) قم - قم او اذعب فبئس الخطیب انت) دیہاکی، اشعار ایتدی ومن یعصہما دیہ وقف جائز بولما وچیلقنی. بوایسہ. فعل شرط برلہ جزأ شرط آراسندہ ووقی در.

بو سوگنی ابن مسعود رضی اللہ عنہ حدیثی قرینہ اولہرق عدی بن حاتم رضی اللہ عنہ حدیثنہ واقع انکارده وقف ایچون اولماتی آچیق بلندی. بعضیلر نک رسول اکرم (صلعم) نک انکاری، تثنیہ ضمیرندہ اللہ تعالی برلہ رسولینی تشریک ایچوندر دیہا کلری اعتراض بولما بیدر. چونکہ بو کبی تشریک، کلام اللہہ کوب اورنلرده واقعدر. مثلاً (وما کان لہومن ولا مؤمنۃ اذا قضی اللہ ورسولہ امرأ ان یکون لہم الخیرۃ من امرہم) ای من امر اللہ ورسولہ بونک اللہ تعالی، ورسولینی امرہم ضمیرنک تشریک ایتکان بناء علیہ بو کبی، آدم لر آراسندہ واقع کلام لردہ رعایۃ ووقوف تیوش ولایم اولسہ کلام اللہہ دلالتہ نص طریقیلہ، رعایۃ ووقوف ثابت اولور.

بونی، احمد الاشمونی حضرتلرینک منار الہدی کتابندہ، اذا کان مثل هذا مستقبجا فی الکلام الجاری بین الناس فهو فی کلام اللہ اشد قبجا وتجبئہ اولی واحق) دیہا کیدہ ناعبید ایدہ در.

بو دلیل لر نک صحتی تقدیرندہ بزازیۃ صاحبی نک ۳-۴ عدد عبارلرینہ تدقیق نظر ایتہا کنی لازم نابدم.

۱ نچی ان غیر الوقف للمعنی نحو شہد اللہ انه لا الہ ووقف ثم ابتداءً بالآهولا تفسد عند عامۃ المشایخ لان العوام لا یميزون بین وجوه الاعراب.

۲ نچی ولو وقف علی وقالت الیہود ثم ابتداءً بما بعد لا تفسد بالاجماع.

۳ نچی اما الخطاء فی الاعراب ان غیر المعنی کما فی وعصی آدم ربہ فسد عندالعامۃ.

۴ نچی ولو قرأ فی الصلوۃ بالحن ان غیر المعنی فسد. بو عبارہ لردہ ۱ نچی ده وقف. ۲ نچی ده ابتداءً،

۳ نچی ده خطاء فی الاعراب ۴ نچی ده لحن، ہر قایوسی معنی نی تعبیر قیلہ لر نہ ایچون؟ ۱ نچی ده فساددہ

خلاف ۲ نچی ده اتفاقا فساد، ۳ نچی ده ہمیشہ خلاف ۴ نچی

ده مطلقا فساد دیہ حکم ایتکان، دیہاکی ہر قایوسندہ جواز یاخود ہر قایوسندہ فساد برلہ حکم تیوش کبی

حسن ایدیلہ. چونکہ تجوید حروف، معرفتہ الوقوف ہر قایوسی اتیان وترکدہ مساوی لردہ. ہم یوقارو

ده بیان ایدلمش دلیل لر ہر قایوسی کرک تجویدسز کرہک رعایۃ ووقوفسز اولسون نماز فسا دینی

مستلزم لر ایدکنی آچیق آنکلاتقان ایدی بناء علیہ بو حکم نی تحکم دیہ سہز کیلہ در. الحاصل بو کبی خطاء لر

کرہک اعرابدہ کرہک حروفدہ کرہک ووقوفدہ اولسون نمازنی افساد ایددر. حتی کہ یوقارودہ مذکور

جہد المقل عبارہ لر نک اطلاقنہ نظراً، رعایۃ ووقوف قیلما سہ عامہ نمازیدہ فساد ایدکی بلندہ در. بناء علیہ بو

کبی فتوی لر ی دە احتیاط لازم. (فالصحیح) فی ذلك کلہ عدم الفساد لما تقدم) عبارہ

سیدہ عامہ (وجہلاء) یہ مخصوص اولسہ کرہک. مخصوص اولہ قینہ ما تقدم قیدی قرینہ اولہ آلور چونکہ ماتقدم دن مرادی (عموم بلوی) در. بو ایسہ علمایہ اسباب

تحقیق دن اولہ آلماز. اما خصوص وجعلنا کبی لردہ وقف، وقف حسن

اولسندہ (واما الذی سمی حسناً فهو جائز ان ام یتیسر الوصول الی التام او الکافی وان تیسر الوصول

الی احدہما فهو قبیح) عبارہ سبیلہ قبیح اولوب ابن الجزری نک (و غیر ماتم قبیح) ولہ یوقف مضطرا

ویداً قبله) دیما کینک اطلاقنه نظر آ کره ک بو کبی،
 وصول امکانی وار ایکان موضع لرده وقف ایتمک
 کره ک تام بولمغان کلامده وقف ده ایتمک، کره ک بزیم
 اولده یازمش، معنی فاسدنی ایهام ایدهرک یاخود
 اعتقادی کفر اولورلق موضع لرده اولسون. اضطرار
 سز وقف درست دگل وقف فیلسه ابتداسنی اعاده سز
 درست دگل کبی، مفهوم لره اعتماداً وجعلنا کبی لرده
 همیشه وقف دن تحرز تیوش در.

وقف قیلغان ایکان ما قبلندن اعاده تیوش دیوب
 بلنه در. بعضر عندنده وقف قبیح دورت تورلی در.
 حکمی ده مساوی در اما بعضیلر عندنده معنی فاسدنی
 ایهام ایدهرک اولمغانک حکمی باشقه در دیماک بو
 کبی لرده وقف وما بعدندن ابتدادن تحرز استحباب
 در جهسنده در.

محترم اداره کده یازدن فتوی سی شول قسم لر که
 گنه منحصر در. بناء علیه قاری لر عمومیه هر وقف
 قبیح دهه نماز بوزلمی، هر شخص که نظر آده عدم
 فساد حکمی مساوی دیه آنکه ماسونلر. مگر آخوند
 حضرتنک. وقف اضطراری لرده اعاده دن، نماز ده
 تحرز تیوش دیگران عبارسی صحیح قول اولسه، بعض
 بر موضع لره منحصر در. مثلا سوره یس دن لا تعین
 عنی دیه وقف قبیح در حکمی اعاده اولدنی ایچون بر
 شخص تعین عنی دیه ابتدا ایتسه همیشه قبیح ابتدا در
 کلام منفی نی، کلام موجب که تبدیلی ایچون، بنابراین
 بو کبی ابتدا (اعاده) دن تحرز تیوش در.

لا عندر فی الاسلام للجهالة در. شاکر یولداشی.

اداره: محترم حضرتنک اوشبو مقاله سینه بلا قید
 اشترک ایته آلمایمز. سبیلرینی بیانغه شمدیلک وقت
 مساعده ایتدی. علماء کر آمدن بو حقه شاید سوز لر
 بواسه کرک. وبولوی توشلیدر. بز هم اوز فکر مزنی
 علما کرام مقاله لرینه تبدیل صورتیه انشاء الله بیان
 ایدرمز حاضر که شونیغنه ایتوب کیتماینچه توغری
 کلمدی. محترم حضرتنک، فقه باینده بز ازیه صاحب لرینه،
 دیوان تداوی لازم بولغان، جهد المقل صاحبینک، فن
 فرآنده سویله گان سوز لر یله فقیه بز ازیه صاحبینه

قارشو استنهادی عجب توپوله. آندنده بیگرک
 (انیکون لهم الخیرة من امرهم) جمله چایل سنسده
 اولان امرهم) ضمیرینی الله ورسول الله غه ارجاع
 ایدرک بتون مفسرین کرام تفسر لرینه خلاف
 مطالعه سی اعجیبر. محترم حضرتنک تفسیر حقه غنی
 بو خلاقی، تفسیر لره مراجعت ایتماودن یاخود تفسیر
 لری مطالعه ایته آلمغان لقدن دیب ایتور که اصلا
 وجدانمز قبول ایتمی.

بو حقه محترم حضرتنک البتة بر اولغان نرسه
 سی و بو استغرابهزی دفع ایدرک دلیللی وار در
 انشاء الله بو حقه محترم حضرت بزلری وسائر
 قارئین کرامی مایوس فالدر مازلر دیه ظن ایدهمز.

تشکر و ملاحظات

(باشی ۵۵نچی نومبرده)

البتة حکومت قصد قیلدیسه بولدرور. یا کندی
 ترتیب ایتدرور. یا ترتیب ایدلسگاننی آلوب
 رسمیلشدروب، محکمه لره توزیع ایدر. حکومت ایچون
 باری بر در. زیرا حکومتنک مقصد عالیسی، بالغز آرا-
 لرده اوزولماس دعوی لر نی آزالتماق، وهر یرده بر
 تورلی حکم قیلمقدر. بونک مصداق لر ییده وار دور.
 مثلا: انکلیزلر هند که اجراء نفوذ ایته باشلادقلرندن
 صوک، بهر جهت احوال حاضر ه که، تطبیقی قابل اولور-
 دای، بر جمله فقیه بولامدقلرندن، کندی لری طرفندن
 ترتیب ایدلوب قویلمشدر. دیه بعض هندیلر نقل
 قیلمشلر ایدی.

حکومنده ترکستان طرف لرینه شویله قیلاچق، یعنی
 کندی ترتیب ایتدره چک - یا - هنددن انکلیزلر تر-
 تیب ایتکان برر. مجله نی آلوب قویاچق ایکان دیه بر
 نچه کره لر - یازمشلر ایدی. بو اشلر بوکون اولما
 سده البتة برکون اولاچقدر. شبهه سز. صوکره بزلر
 که ده کلوب یته چکدر. هر قایچان حکومت آشفقی
 اشلیدر. خلقنک فکر ن قاراشن اهمیت بیرون اعتبار

فیلادور، ہنچہ شہادی حکومتکہ کندی ترتیب ایتدروبک زحمت چیکاسی یوق. قواعد فقہیہ کبی ہر نچہ مجلہلر آراسندین ہرنی کنہ انتخاب ایتسہدہ حکومت ایچون قولایدن. ذاتا آنلر اولدانوک شوکبی بیک بیوک ہر طمع لرایلان یازلمشلدن. وہمان کون بکون یازلوب طراچقلردن. حکومت نیگہ آلماسون - کندیلر ہزدن (علمالردن) بیک چوقلر منکلرچہ آفرین وتحصینلر اوفوب تقدیم - ایدہ چکلردن. حکومتکہ ہیچہ اوبکہ یوقدر. کندیلر ہزگہ مقبول بولغاچ نہ دیسون؟ اگر بو یارامی دیولسہ، حکومتہ سز یاراغاننی بیرکوز ہزوم ایچون باری ہر دردیچک. اول - وقتہ ہزلر احوال حاضرہ گہ تطبیقی قابل، مکمل، معتمد، قولای ہر کتاب بولاقمیز؟ ہیچ تعصبسز جای ملاحظہ شور۔ سیدر. طوغری یوق دیدہ ایتوب بولمایاچق. فقط بیک طار او ہردہ چوپلانمگان؛ باشقہ ہرلردہ ترتیب ایدلگان کتابلرنی ویرہچکز. آلاردن مسئلہلر بولمق قولای بولمقندن قبول ایدرمی یوقمی؟ یا ہر آز صبر ایدکز ہزلر ترتیب ایدوب ہیزہچکز دیہچکز می؟ اول وقتہ، سزلر ترتیب ایدکز ہزلردہ قوللانا طریق دیبرلرسہ، سوگرہ استردادی قولایمی اولاقق؟ چونکہ بیک چوقی نک یاراغلی کوسترہچکلرندہ اصلا شبہہ یوقدر. یا ترکلر طرفندن ترتیب ایدلمش ہرر مجلہنی تقدیم ایدہچکز می؟

اولا حکومت ترکلر ایچون ترتیب ایدلگان ہر مجلہنی قبول ایدرمی؟ ثانیاً - ہزوم ایچون آنی کلیا تطبیق ممکن اولور می؟ فرض ایدیک حکومت قبولک ایتسون. اما آنلر اوچون آنلر ہرندہ ترتیب ایدلمش ہر مجلہنی - ہزوم ہو ہر گہ کلیا تطبیق امکانی شبہہلی اولور ظن ایدرم. ہر کماگہ معلوم دور، کہ بیک چوق مسائل فقہیہ، عادی، عرفی، زماننک تغایری سببلی متغیر اولنورغہ طوغری کیلہ دور. شمدی ہلکمز اختلافلر نک ہر چوغی عادی، عرفی، زماننک اختلافی سببلی ایدیک بیک اشکارہ دور. ولو تطبیق ممکن اولسون، اول وقتہدہ شو قدر بیوک مسؤلایتلی، دینی ہر حکملرنی علی العہدیا قبول فیلمک اصلا جائز اولمہچقدر.

چونکہ آنلردہ معصوم دکلدلر کہ، ہر شیلہرنی تصویب ایدہلوم، خطاً ایلہ ویاباشقہ چہدہ حقدین انجراقلری ویامندہدن چغولری بیک ممکندر. آنلرنک خطا، وانجراقلری ایچون البتہ ہزار معذور ططمایاچنز شمدی ہزارہ ہیچ تأخیر سز محترم صاحب مقالہ افندیکنک دیدیکی کبی (اما یالغز اساس وکوچر گج نمونہ ططماق ایچون) ترکاردہ مستعمل علمالری طرفندن قبول ایدلمش فتوالری جلب ایدوب کندی آرابزدین، ایک مستقیم وایک مقتدر علمالردن ہر ہیئت انتخاب ایتملییز. وشو امر عظیمی آنلرہ طابشر مالیز آنلردہ کمال اہتمام وکمال احتیاط، واحتراملہ، مذاکرہ ایتسونلر. مذہبکہ موافیقنی آلسوناز؛ موافیق دکلنی چغارسونلر. آندہ یوق ہر حکمنی باشقہلردن آراسونلر. سوگرہ نشر ایتمازدن اول ہر نچہ نسخہ طبع فیلدروب، عموم علمایہ عرض ایتسونلر. آنلرنکدہ رأی لرینی صوراسونلر. آنلر طرفندن دہ مقبول معقول کورلدکدہ، صبرانیہ (محکمہ شرعیہ) طرفندن رسما - تصدیق ایتدروب، طبعی سوگرہ اماملرہ، لازم کلورسہ بغص محکمہلر دہ توزیع ونشر ایتسونلر. یاغز تر کچہ اولمی - ہر طرفینہ عربچہ دیگر طرفینہ ترجمہ اولرق تاتارچہ طبع دہ ایتدروسونلر. اما مصارف طرفن تسویہ فیلماق، نصل معقول ایسہ شویلمہ اولور. بلکہ ہرر شرکت طرفندن، ویابرر مطبعہ طرفندن دہ اولہ، بلور ایشتہ شول وقتہ غنہ ہزلر، یوق بار نرسہلری ہرلان، صاف دل خلقنی ابنائملتی، اغواء فیلمق صدندہ اولان لرنک یوللرینہ سد چیکاکچکز. بلکہ آنلردہ اول وقتہ امیدلرن کیسہچکلر. اول ہوسدن، اولدرددن فارغ اولاققلر. اگر هماندہ فارغ اولمازلر ایسہ، اولدر مقده ممکن اولاققدر.

اما هماندہ عناد ایدوب چار ہسون آراہزایسہک (بتکہ آچو ایتوب طوننی اوطقہ آتمش اولورز.) ہیچ اولمازسہ اخف الضررین قاعدہسی ہرلان عمل فیلمش اولورز. شویوک خدمتی، ملتنک یکانہ شو احتیاجن اور نینہ بتکرونی اول، باؤلر رئیس علمای، ومحکمہ

شرعية عليا، اولان محترم مفتي اهل اسلام حضرت تار ندین سوگرده دين اوغرنده جان تنی ايله چالشان: ايك مستقيم علماً عظام حضرت تار ندین، و علمالر نكده ناشر افكاری اولان محترم اداره دن، ملت نامینه کمال احترامله رجا ایدرز.

فقط بر طاقم دولاندروچی، مله نك باشن آور تروچی ناموسسز وجدانسز، طماق و قرصاق ایچون، و یا اسم وشیره ایچون، ملتن باقان، خودبینلردن، همده نصل اولورسه، اولسون بالغز بر فکر و بر آدمدن دکلر، تکرار ایدرم بلکه محترم هیئت علمادندر.

ایشته بو بنم فکر مدر. علماً عظامه تقدیم ایدرم، مقبول ایسه تشکر ایدرم. یوقسه کمال احترامله فکرلرنی صورارم. بنم اوچون دکل - بلکه دین وملتی حمایه، حلقفتی اظهار ایچون، اهتمام، التفات قیلمالرن بتون قلبه رجا ایدرم. وشو ایباتیک در خاطر ایتمه لرینی امید ایدرم لاتحققرن الرأی و هو موافق، حکم الصواب اذا اتی من ناقص الخ...

افقر الوری عین محمد برای

دارالمعلمین و المعلمات

«دين و معيشت» مجله سی نك اوشبو ییل ۲ نچی عددنده، (دارالمعلمین و المعلمات) لایحه سی حقیقده، محترم آخوند امیرف حضرتلری طرفندن بر مکتوب درج ایدلمش ایدی. اوشبو مکتوب مناسبتی ايله بو خصوصتغی معلوماتنی بر آز بیان ایتمکنی لازم کور- دم. یوبیلی که جبولغان اهالی دن، دوار انسکی صوبرانیه زالنه کروکه، اولگورا آغان کهمه لر اکثریتی ايله یوبیلی خاطرهمی اوچون، بر دارالمعلمین و بر دارالمعلمات (دینی قید ايله) وجودکه چغارورغه قرار بیرولوب، یکر می کهمه دن مرکب، یوبیلی کامیتیتر هیئتنه حواله قیلنوب چیتندن ده مشاورلر چافرورغه دیه، ذکر ایدلگان ایدی. هم بونک اوچون بیک تانلی

سوز ايله آقچده وعده قیلانغان ایدی، «کشی داگی نك کلیدی آسمانده» دیورار. هر قایوسی وعده ایتدی ده کیتدی. کامیتیت ده، طوروب طوروب بر لایحه توزوی، عزیزته لرده یازلیدی. واقعا کامیتیت اعضالری آراسندن بر ذات طرفندن، ۳۱ ماده لی بر اوصتتاو لایحه سی توزانگان ایدی. مونی مذاکره ایته ایته ایته کامیتیت اعضالری بایطاق باش واتدی لر. لیکن مذاکره مجلسنه بر وقتده ده، یکر می اعضا طوتاش حاضر بولغان مجلس کورونمادی، حاضر بولغان لر اچنده، امام لر، بعض بر ضیالی لر، سودا گر لر بولا ایدی، بز نك کو بره ك اشمز، تجر به سز یاشلر قاتشقان سبیلی، نفس امرگه، تطبیق ایتودن بیگر اك، امالی که (آلر ایتمکانچه ئید یا که) تابع اولدقندن، عمله، وضع ایتمکانده، مشکلاتکه اوچراوی طبیعیدر. مونه بو اشدده، باشدانوق شولای بولدی. یوبیلی مجلسنه ده، توبیلی مذاکره، ایتوب، حصولی قریب بولغان بریول کوزلانمادی. بلکه امالی که بناء قرار بیرلیدی. شول سبیلی، بو اوصطاوده هم، منطق طشنده ماده لر بولووی ممکندر.

هر نصل ایسه ده، کامیتیت اعضالری حاضر بولغان قدری، هر ماده ده مذاکره، ومبادئه ایتدی. بعض لری بر برینه قرین کیلگانلری ده بولغاندر، لیکن بو قرین لقی، شخصی فائده اوچون توکل؛ اوز بلگاننچه نفس امرده فائده لی راک یولغه قویولوب، عمله، تطبیقی منطقی راق بولسون اوچون ایدی چونکه، شخصی فائده مقصود بولسه ایدی، نی قدر یوقولارین، نی قدر اوزی نك ضرور اشلرین فالدروب، تونلرده ساعت اون ایکی گه قدر، مجلسده اطورغانچی، اوینده راحتلنوب یاتور ایدی. بونده همه کامیتیت اعضاسی متفق بولسه کیر اك، چونکه هر قایوسی نك، اوزینه کوره شغای اوبی کوبی بار. شویله ایسه ده طاپشر لغان وظیفه نی، بقدر الوسع اوتاو فکرنده یوریدیار. اما راحت یاتاسی کیلگان لر، یا که اوز منفعتن آلده کور- گان لر، بر کرده مجلسکه کیلماذیلر. آنسنده دخی اوفکالر حال یوق. شولای ایتوب دارالمعلمین لایحه سی

توز و اوب تمام بولغاچ، شوکا او یوشدروب دارالمعلومات لایحه سی ده توز وادی، بعد اماملردن مرکب هیئته که، هر ایکاوینه، تعلیم و درس جدولی ترتیب ایدارگه قوشلیدی، و اماملر یانینه بعض تجربیه ایسه معلملر ده فانشیدی. ضیالی لر طرفندن روسچه غده ترجمه ایدولدی، بعد هر قایوسندن متعدد نسخه لر طبع ایدر و اوب، غزیته اداره اینه هم فکرار بانه، خصوصاً صیله یو بلیه گه اشترک ایتکان، معتبر ذاتلر هیولاندی. فکرلرین آلوب، تکرار مذاکره ایدوب و بوصونکفی مجلسکه، چیتدن هم کشی ار چاقرو فرض ایدلیدی. و شول فرض ایله بو اوصطاو و پروگراملر یانینه، کامیتیت اداره سی طرفندن بر مکتوبک کوندر و اوب، دیکابر ۲۵ نه قدر، فکرلر کیلوب یتوگه دیه اعلام ایدلش ایدی. لکن نی سببدر؟ فکرلر کیلونی کوتلمای آشقدر و دیکابر ۱۴ نده مفتی حضرت ایله برابر، کامیتیت اعضالردن اوج دورت ذاتنی یبارونی، بعض اعضالر تقویه ایدوب، شونک بایطاقلری قوشولوب، شولای بولوب چقدی. بر بارو، بر جهتدن وقت تارلقدان، پروگرام هم اوصطاو لایقنجه مذاکره ایدولوب، تمام تعدیلندن مانع بولدی. ایکنچی دن، کوندر لگان مکتوبکه جوابلر کیلوب یتودن اول بولوب، کوب کمسه نک تعجبینه سبب بولدی. بودوما نک تعطیل وقتی هم روسلر نک بیرام و استراحت وقتلری اولندقی سببلی ده، بیک وقتسز ایدی. شولایک بولسه، نیچک یتدی آلائی چیونوب کیتدیبار. مفتی حضرت نک طبیبلره کورنو فرضی ده بار ایدی، شول سلطاو ایله مفتی حضرت که رفاقة، کامیتیت اعضالریده، مفتی حضرت یانینه بولغاچ، مینیسترلره کوروشوده هم اول اشنی تیزرک یولغه قویوده ممکن بولور دیه کیتدیبار. بو بارولر، البته آفچه سزغنه بولمادی. باروچی بایلر، اوزلری اوچون مصارف توتدقی کبی حکیمف ایله نذیرف جنابلری، ابوالسعود افندی اهتمف که ده، اوچیوز تنکه مصارف لک آفچه بیروب آلوب کیتدیبار آندان باشقه اوصطاو لانی یازدرو باصدر و تورلی کشی لر گه پوچطه ایله یوللاوده خینی

مصارف تلی ایدی. کامیتیت قولنده ایسه آفچه یوق جیولش وقتنده به لار برده ملاحظه قیلنماغان، تنگی وعده قیلغان کشی لرده رخصت چغونی کوتوب طورالر. کامیتیت اعضالری، خصوصاً اماملر ایله سوداگرلر، اومه گه خدمت ایتسه ده، آفچه تابا تورغان ضیالی لر، اومه گه گنه خدمت ایتولاری مشکلدر. مونه شونک اوچون بو اوصطاو و پروگراملر ده کمچیلک بولوروی کامیتیت اعضالری نک اوزلرینه ده معلوم ایدی. لکن « ما لا یدرک کله لا یترک کله » مفادینچه، قصورینه قاراب بتون اشنی طوقتاتهای یولغه قویوله تورسون اقتضاء زمانغه قاراب اهالی نک کیگاشی بوینچه تعدیل و اصلاح ایدوله باروردیه اویلانمشدر. پیطر بورغه بارغاچ، آنده غی دیپوتاتلر مز، اوصطاو و نی یاراتماغانلر آلار نک بعضلری، اوزلریک اوصطاق حاضر لاگان بولغان ایکان. بخت سزک که قارشی، مناظره غه کروشوب، مفتی حضرت نک هم بارغان وکیل لر نک کوکل لری سوررولو گه سبب بولمش لر. چونکه بر امیدلنوب تقدیم ایتهم دیگان فرسه نی، ایکنچی بر اولر تنقید ایتسه، کوکل توشوب درد سونه کی طبیعدر.

آنده آلار، تیوشلی اورنغه تقدیم ایدوگه بارغان. لر ایدی. کیچیلکی . . . . . آناسنه ده معلوم ایدی. مونه شولای بر قرارغه ده کیلنمای، هیچ بر اورنغه یواقمای، قایتوب کیلدیبار. حاضرده اش بتکانی یوق. ایدی تکرار تفصیلی مذاکره بولور شول کونگه قدر اوصطاو و پروگرام حقنده فکرن یازوچیلرغه اختیار بولسه کیرک کامیتیت که، یوللاسه ده غزیته صحیفه لرنده یازلسه ده ممکن دیب بلام. هر ماده حقنک جرح تعدیل حقنده، تیوشلی یولی ایله یاراماغانن و آنک اورننه، قایوسی یاراغانن؛ بیان قیلنورسه؛ شاید فائک بولور، اختلاف افکاردن حقیقت میدانه کیلور دیور. لر. لکن اختلاف افکار گه میدان بیرولور گه تیوش. بزم اولگی جیولشده؛ میدان ویرامادکندن حقیقت آچلمای قالدی. بزگه تیوش ایدی اوصطاو و پروگراملری؛ غزیته لر آرقلی نشر ایدوب، مذاکره

هیئت تعلیمیه ایله کامیتیت اختیارنده فالادر. حاضرده کتاب تعینلاو مشکلده. چونکه سوگره، تعینلانگان کتابدن باشقهنی اوقوتو، احتمال ممنوع بولوروی. درس جدولی شاید «دین و معیشت» مجلهسی اداره. سنه هم محترم داملا محمد ولی حضرتکه واصل بولغان. ندر. دفع شبهه اوچون هم نرسه لار بار لغی معلوم بولوب تورسون اوچون، «دین و معیشت» ده و باشقه مجله و جریده لارده نشر ایدلسه، یخشی بولور ایدی دیه ظن ایده من، حاضرکه بو قدر ایله کفایه لوب ختم کلام ایدارم.

فقیر الوری محمد صابر الحسنی. (الامام فی بلدة اوفان)

اداره:

احمد لله اول نرسه اداره مزگه طابشر لغانی یوقدر. هم داملا محمد ولی حضرت تکه ده کیلنگانی یوقدر. کامیتیت ده قرار ویرلنگان اشلرنک اجرا جهنی شولای بوله تورغان بولسه، بونیده بزم موفقیتهمز دن صانارغه یاری، بوکاده «اللهه شکر» دیارگه اوز مزنی بور چلی صانیهمز.

ایندی اصل مسئله که کیلسک بز اول (دار المعلمین) دیکان نرسه نی کرا کسنمایهمز. الایغنه ده توکل اول کرک نرسه توکل دیب بیله همز. غرتهلرده ملت نک هوا، صو درجه سنده صاناسه لارده بز اول اعتقاد ده توکلهمز. اشنی (الاهم فالاهم) قاعده سینه تطبیق ایتکانک بز که مهم نرسه، دیانت اسلامیه و اخلاق محمدیه نک رواجنی تقویه تیوشلیدر

آنک کامیتیتی اعضالری آراسنده پروازنک بولوی، اول اشدن خیر چقمایه چغینه دلیل قوی اولدیغی کبی، دیننی سویکان مسلمانلرنک اول ایشکه صول قوللرینی سلتاو لرینده سبب مستقل اولسه کرک. ایندی حاضر که پراز مسئله سن قویب توریق ئای.

بو دار المعلمین دیکانلری دینی بولسه آکا هیچ بر احتیاجهمز یوق. بو قدر یوز سنه لار دنهرلی روسیه ایچرو سنده دینی مدرسه لارمز دینه می صاقلاب کیلدیلر.

قبوسی آچارغه؛ تمام فکر لار سوز لوب یازیلوب معلوم بولغاچ؛ دومانک تعطیل وقتنده؛ وکیل لارده حاضر بولوب، چیتندن ده کشی لار چاقورولوب، دقت ایله مذا کره ایدوب؛ قرار توزورگه؛ علم حقوق و علم تربیه و تعلیم ده ماهر ذاتلرنی ده چاقورورغه تیوش ایدی. لکن مونغارچی آلائی بولمادی. شاید موندان صوگ، دومانک آلداغی تعطیل وقتنه توغری کیلتروب، بر مذا کره مجلسی یاصالار. آکا قدر افکارده جیولور. تورلی لایحه لردن بر خلاصه تشکیل ایدولوب معقول و مقبول قالبکه قوویلورده، یولینته کوندزولور. آندان صوگ وجودکه چغوی ایله چتماوی، حکومت دن معلق (؟) بولور دیه بیه من.

کامیتیت صابلا نغانی وشوگا لایحه و پروغرام توزورگه طابشر لغانی، هر کمگه معلوم ایدی. لایحه توزی باشلا غانلریده، غزیتهلرده یازیلدی. بزم دوما اعضالرمز توزوگان لایحه لرن، کامیتیت که یباروگه تیوش ایدی. لکن اول لایحه لرن کوندر مادیلر.

سبب نیدر؟ آنده بارغاچقنه یاصاغاننی یاراتهای، اوز لایحه لرن کورساتکنلر بزم موندن بارغان وکیل لار بیت اوز کیسه لرنندن آشاب فاتیور تولاب یاتالر. آلا آنده آیلاب یاتو فرضی ایله بار مادیلر. دوما اعضالری خزینهدن صوتقعلق آلوب تورغاچ، آلا رغه آنده بر یل مذاکره ایتسه لرده، بلکه قیین لغی یوقدر. موندان باروچی لر ئلده سوز طکلاب، اشلرن طاشلابقنه کیتکانلر ایدی. ایندی ینکادن بارو لریده قیین بولور قچانده بولسه اش آچه غه توقتالادر.

مونک مؤنتی بر اوفانگه گنه لازم توکل. شول مجلسده آچه وعده قیلغان کمسه لار، وعده قیلغان صومالری ننگ اوندن برن، شول یولغه توتارغه دیه کامیتیت که طابشر سالر اول وقتنده؛ اشلر یکل اشور ایدی. لکن مونغارچی اول بولمادی.

بعد محترم آخوند امیرف جنابلرینه ایته چاکم بودر تعلیم جدولنده کتاب اسملری کم تالیفی ایدکلری بیان قیلنمادی. آلا ری عمل تطبیق وقتنده

بوکا انکار ایتوچی ار بولسه «دینهز نك منه شول پیری
كیتك» دیب کورستسونش، فنی بولسه، حکومت
مکتبلیری تعمیم ایدیله چك بولغاچ آکاده هیچ بر احتیاج
من یوق، دینی ده فنی ده بوله چق ایسه اول خام خیال.
بر کاپیتان ایکی پارا خودنی اداره اینه آلمی. ایتم
دیساده آندن خیر چقه مایه چغنی صبیله قدر معلوم بر
فضیه در.

محترم صابر حضرت نك کامیتیت اعضا الغینه دخولی
ایچون البتة اوز نظرند، بر سبب مشروعی وارد.
اول جهتی بزه مستور. فقط موندای اشلر نك دینی بر
انقلاب، نتیجه ویر چکنی بناء علیه عندالله بك بیوك
مسئولیتلره معروض قالا چغنی، کما ینبغی فکر و ملاحظه
ایدلسه، و هر کم اوز نظر ندهغی سبب مشروعی برینی
شو مسئولیتلر ایله مقایسه و موازنه قیلوب قاراسه
آراده قیاس و تر ازو قبول ایتماز درجه تفاوت وار لغی
معلوم بولسه کرک ایدی.

بو حقه بز سکوت ده ایدر ایدک. فقط سکوت
علامة الرضا اولدیغندن ئلیکی مسئولیتلر خوفیله
بهمه حال اوز فکر مزی یازمغه مجبور اولدق.

افندی لرمز گه، وکالت بیرو تیوش بولور می؟ بهر چه
دینی بولغان اشلر توغرسنده هر قایومز ده، غفلت
و مساهله تیوش دگل ایسه ده، تحریر و تقریر مهقتدر
اولان علماً کرام حضرتلر مز دن، بوتوغریده، سعی
بلیع قامافلرنی اوتنه مز غزته و ژورنال لرده، اهل اسلام
آراسینه سو اعتقاد طار اتوچی، بر اشور و رساله لره
کوب تنقیدلر یازلسه ده؛ بوتنقیدلر نك اعتبار سن
قالولری، محکمه اسلامیه اعضا لری نك: نظر عالی لرینه
یولقما دغندان؛ یا که غزته ژورنال خبرلرنی تفتیش
محکمه اسلامیه نك بورچی اولما دغندان بولور: اما
خلاف ماده لرنی بیان قلوب؛ مفتی حضرتلرینه عریضه
بیرو لسه: البتة مفتی حضرت؛ بونی اعتبار قلمای قالماس
دیب بله مز؛ مباده اعتبار سن اوتسه؛ تکرار مراجعت
قلور مز؛ دیو حتم کلام ایده من. کندم علمادن محسوب
اولماسده فقط سواد اعظم طرفلی بر امام اولدغمدان
اگر معقول بولسه مجله مبارکه نگزه درج ایلتما کگزنی
اوتنوب یازدم: ع. ک آطاوی

پرواز نك فلسفه سیننه ردیه

ع. نجی نومردن ما بعد.

و حال بوکه موندغی امر نك امر توبیح و تهدید
ایر دوکی آیه نك ما قبل و ما بعدندن بیک آچق صورته
معلوم ایدی وهم بتون اصول کتابلر مز امرنی انواعه
تقسیمده بو آیتده کی امرنی توبیح قه مثال ایتوب
کورسته لر زیرا آیه نك نزولیده کفار حقنده ایدی
مفسرین کرام بیانلر نه بناء اکابر قریش یا که عینه
بن حصین الفزاری نام کمسنه رسول خدانک فقرا
مهاجرین برلن بر مجلسده او طردقلرنده کیلوب
ایتدی لر ای محمد سیننی بوققرالرنک نچار ایسلری
اذالندرمای منی؟ مونه بز مضر قبیله سنک سیدلر مز
اگر ده بز سکا ایمان کیترسک بزم قومز ده ایمان کیتره چک
لیکن بزنی ایمانندن مانع بولغان شیء سنک شول
فقرا لر برلن بر مجلسده بولونک سین آنلرنی
مجلسکدین چقار یا که بزم اوچون آیرم مجلس قیل

اشترک

۱۹۱۱ نجی سنه نشر ایدلمش ۲۹ نجی نومیر دین و معیشت
ده، محترم صابر الحسنی حضرت طرفندن، دینی
کتابلر حقنده یازلمش مقاله گه همده (۴۰، ۴۱) نومیر لرده
درج ایدلمش، سواد اعظم طرفلی علماً کرامه مشاوره
عنوانلی، فاضل محترم عبدالله حضرت اهوروف مقاله
سیننه، کمال احترام ایلان کندم هم طرفه زدغی بر
آز اماملر، بیک معقول کورب، اشترک ایده مز.
فقط شونی ایتمن، بوتوغریده محکمه اسلامیه گه،
بالذات عریضه بران مراجعت قلمای، اشمز تمام
بولماس. مراجعت تقدیرنده، هر کم اوزندان عریضه
بیرو رگه تیوش بولور می؟ یا که مشورت قلوچی
علماً کرام حضرتلر مز دن، خدمت لرنی التزام قلوچی

ديب ايتدكلر نك الله تعالى بولر نك حالني بيان بيورروب
 بو آيتني انزال قيلدى نستعين بالله (واصبر نفسك
 مع الذين يدعون ربهم بالغدوة والعشي يريدون
 وجهه) يعنى اى نبي ذى شأتم سن نفسكنى حبس ايت
 شول من لر برلن كه آنلر الله نك مرضاسن طاب
 قيلول كيچه وكوندز الله نك طاعت و عبادتنك بولمورلر
 (ولا تعد عينك عنهم تريدزينة الحياة الدنيا) ودخى
 سن كفار گه برلگان حياة دنيازينتلرنى اراده قيلول
 كيچه وكوندز الله نك طاعت و عبادتنك بولغان كمسنه
 اردن يوزگنى دوندرمه (ولا تطع من اغفلنا قلبه عن
 ذكرنا) ودخى سن اطاعة قيلمه شول من لر گه آنلر نك
 قبلرنى بز غفلتنك قيلمق اوزمزنك ذكرمزدن (واتبع
 هواه وكان امره فرطاً) ودخى اياردى اول كافر لر
 اوزلر ينك نفس آرزوسينه آنلر نك اشلارى هر
 وقتنه افراط و تقريط ده بولدى يا كه هر وقتنه
 آنلر نك اشلرى حلق غه مخالفت بولدى ديو مونه
 شونك صوگنده (وقل الحق من ربكم فمن شاء فليؤمن
 ومن شاء فليكفر) آية كريمه سينر وبو آية كريمه نك
 ماقبلنه نى كيفيتجه لرتباطنى بيان بيورروب تفسير خازن
 مونك تفسير نك ايتنه در (اى قل يا محمد لولا الذين
 اغفلنا قلوبهم عن ذكرنا من ربكم الحق واليه التوفيق
 والضلالان ويده الضلالة والهدى ليس الى شىء من
 ذلك) ديو يعنى ايت سين اى محمد صلى الله عليه وسلم
 يوقاربده مذكور صفة لر برلن صقلنغان كافر لر گه
 من ربكم الحق ديب يعنى ربكز طرفندين نى امر
 ايتلدى ايسه شول حق ديب توفيق و هدايت وهم
 خذلان و ضلالت هر قاياوسى بر الله تعالى دن در مينده
 هيچ بر شىء بوق ايتدى شولاى بولسه اول فقرالرنى
 سزنك اوچون مجلسمدن بن نچوك چقارامن (فمن
 شاء فليؤمن ومن شاء فليكفر) هذا على طريق التهديد
 والوعيد كقوله اعملوا ما شئتم وقيل معنى الآية وقل
 الحق من ربكم اى نست بطارد المؤمنين لهواكم
 فان شئتم فامنوا وان شئتم فاكفروا فان كفرتم فقد
 اعدلكم ناراً وان آمنتم فليكم ما وصف الله لاهل طاعته
 خازن ۳ ج ۱۹۶ صحيفه. يعنى فمن شاء فليؤمن ومن

شاء فليكفر نك معناسى الله تعالى طرفندين كافرالرنى
 فورقتو وهم عذاب برلن خبر بيورودر بو هم يوقا
 ريده بيان قيلمغوز كيبى آمر نك امرن تكلامغان
 مأمور گه غضب برلن ايتدى آلايسه استنادكنكنى
 قيل لسن جزاگنى بن اوزم بلورمن ديكان قولى
 تبيلندن بوله در يا كه آيتنك معناسى اى فقرأ مها
 جرين نى بنم مجلسمدن چقارونى طلب قيلمغوچى قلب
 لرى الله نك ذكرندن غفلتنك آدم لر الحق من ربكم
 حق شول ربكز طرفندين امر ايتلنگان شى ايتدى
 شولاى بولسه بن سزنك نفس آرزوكز اوچون
 مؤمن لرنى مجلسمدن چقارمايمن سن تلاسكز ايمان
 كيتروب مؤمن بولسكز تلاسكز كافر بولسكز لسن
 بونك فائده و ضررى كندكز گه زيرا اگر ده سز كافر
 بولساكز الله تعالى سز گه اوت برلن عذاب حاضرلدى
 نتاككه آية كريمه نك آزاغنده انا اعتدنا لظالمين
 ناراً احاط بهم سرادقها الآية ديدى.
 اگر ده سز ايمان كيتروب مؤمن بولساكز
 الله تعالى نك قرآن كريمنده اوزينك اهل طاعتنه
 وصف قيلغان ثواب جزيل و جنات عدن بوله چقدر
 نتاككه بونى خبر بروب قرآن عظيم الشان ايتنه در
 (ان الذين آمنوا وعملوا الصالحات انا لا نضيع اجر
 من احسن عملاً اولئك لهم جنات عدن الايه) وهم
 تفسير جامع البيان ۱۵ ج ۱۴۶ صحيفه سنك شول كيفينجه
 بيان قيلدر علامه فخرالرازى تفسير كبير نك ۵ ج
 ۷۱۳ صحيفه سنده فالفائدة الثانية ان صيغة الامر لا
 لمعنى الطلب فى كتاب الله كثيرة ثم نقل عن على ابن
 ابي طالب رضى الله عنه انه قال هذه الصيغة تهديد
 ووعيد وليست بتخيير ديو ايتنه در.
 حربة دينيه گه پروزنك دورتنچى دليلى ده، سورة
 يونسده نستعين بالله (افاءنت تكره الناس حتى يكونوا
 مؤمنين) آية در عامى لرنك فرق كشى بر ياقنده
 قرن كشى بر ياقن ديگان مقال لرى قبيلندن پروز
 همان اوزينك عادتجه آية كريمه نك آخرنسن بر.
 ايكى سوزنى گنه نقل ايدوب آية كريمه نك ما قبلينه
 ارتباطنى برده ملاحظه قيلمه اينجه غنه اوزينك باطل

دعواسینه دلیل فیلهماچی بوله در وحالبوکه آیه نك
 ما قبله ارتباطی آرنغه تفسیر کورگان کهسینه لره
 خفی دگل ایردی زیرا آیتنک ما قبلی نستعین بالله
 (ولو شاء ربك لامن من فی الارض کلهم جمیعا)
 یقول الله عز وجل لنبیه محمد صلی الله علیه و سلم
 ولو شاء ربك یا محمد لامن بك و صدقك
 من فی الارض کلهم جمیعا و لکن لم یسأ ان
 یصدقك ویؤمن بك الامن سبقت له السعادت فی الازل
 تفسیر حازین بیاننده بنا معنای شریفی الله تعالی اینه یعنی
 ای نبی ذی شانم اکرده ربك الله بنی بشرنک جمیعسنک
 سنکا ایمان کیتروارنی تلاسه ایدی بریزنده بولغان
 آدم نك بارچهسی سنکا ایمان کیتروپ سنی تصدیق
 ایدرلر ایدی لکن سعاده ازاسیه سبقت ایتمکنان
 کهسینه لرنک الله تعالی ایمان کیتروارنی تلامادی شول
 سببلی آنلر سنکا ایمان کیتروارلر (فلا تتعب نفسك
 علی ایمانهم) ایدنی ای حبیبم سن آنلرنک ایمان
 کیتروارنه غایت حرص اولدغنک دین آنلرنک ایمان
 کیترواروچیلکلر نه مشقت چکهه زیر (افانت تکره الناس
 حتی یكونوا مؤمنین) یعنی لیس ایمانهم الیک حتی
 تکرههم علیه او تعرض علیه انما ایمان المؤمن و اضلال
 الکافر بهمشیتنا و فضا نا و قدر نالیس ذاک لاحدسو اننا
 حازین ۲ ج. یعنی الله تعالی اینه ای حبیبم آنلرنک ایمانی
 سنک اختیار نکرده دکل تاینکه سین آنلرنک ایمان
 کیتروارنه غایت حرصنک سببلی آنلرنی اکره فیلور
 ایدنک چونکه هر مؤمن ایمانی و کافر نك اضلالی هر
 فایوسی بز نك مشیتتمزده و بز نك فضا و قدر مز برلن
 گنه دور هیچ احدنک جون و چر ادیما که حق یوقدور
 دیهک که ایمان و کفر هر فایوسی الله تعالی نك فضا
 و قدری برلن گنه بوله ایکن اما پرواز ایتکانچه ایمان
 و کفر بنده نك اوز مشیتنک توکل ایکن ایدنی ای
 فارمین کرام پرواز نك دعواسنی و باطل دعواسینه
 سند ایتوب کیتردکی آیه کریمه لرنک معتبر تفسیر
 لرنی یازدم بولارنی اوز نکرز وجدانکرز برلن تطبیق
 فیلوب قار اونکرزنی اوتنامن.

چشمه اولنک برنجی مسجدده آخوند و امام عین السلام محمدجانی

تشکر

برسکی کوبیاز قویه سنده کوب زماندنبرلی
 مدرسه لر دوام ایدوب کیلسه ایدو، مدرسه که معاونت
 ایدوچی ارباب همتر یوقلغندن مدرسه نی اداره
 جهتی بك قیون ایدی. شمعی الله تعالی که حدسز
 شکرلر اولسون قویه مز تجار لرندن ظریف الله
 افندی یاولبایفی جنابلری بو قیونلقنی خاطرینه آله
 رق دفع ایدنی. هر سنه مدرسه که کیراسین بیروب
 و بعض محتاج تعمیر بولغان برلرینی تعمیر ایتدروب
 بونلرنک اوستونه بعض بر فقیرشا کر دلر که اعانه صدقه
 لرحسان ایتمکندر. یاشاسون بونداین محترم ذاتلر.
 دین و ملت یولینه مالن آیاماینچه صرف ایدوینه
 صمیم قلبمز دن اظهار تشکر ایدوب اوزی کبی دخی
 نیچه بایلرغه نمونه امثال اولسون ایچون بو تشکر
 مزنی محترم مجله مبله و نسطه سیله عمومه بیلدرونی
 ده و جیبه ذمتزدن صانادق. فقط بز عاجزلردن
 تشکر اولدیغی کبی قادر مطلق حضرت الله جل
 و علا دنک اجر و مثوباته نائل اولمقلغی الطافی سبحان
 تبه دن مأمولدر. (ان الله لا یضیع اجر المحسنین)
 تنزیل رب العالمین در.
 بو و بونک کبی ارباب همتنک الله تعالی عمر-
 لرینه برکات و کسب و کار لرینه از دیاد و بیروب اقبال
 و ابرو بیلرنی یوما فیوما آرتدرسون. و جمیع افات و مخا
 و فدن مصون و محفوظ ایلاسون. عبدالقوی الکوبیازی.
 اداره: بو دعالریکره (امین) دیمکل بزده اشتراک
 ایدمز. وار اولسونلر امثاللری کوبایسون.

تورلی خبرلر.

دوما: عزته لرنک یازدغینه کوره کوببرک
 پارتیه لی بولغان فرقه لرنی ۳نچی دوماغه صایلاو صددینه
 کرشکان لرنی.
 و اوز پارتیه لرنده کوببرک کشیلر بولنسون
 اوچون مادی و معنوی حرکتلره تشبث اینه چکلر.

اماملر: غ. دوما چليني عيسى ينيكيف دن كيلگان
تيلغر ائغه بناء غ. دوماده اماملر نك عسكرك
خدمتندن عفو ايدلولرى بر آغز دن قبول ايدلسگان
مؤذن بولغان ذاتلرده ۲۲ ياشدن اعتبارا شو حكمت
اوله چق در.

اربت يارمنكه سى

(اوز مخبر مزدن)

حاضر گه يارمنكه بوش آلوچى لر بتونلاى يوق
حكمنده بناء عليه صاتوچيلر نك حالى كوكللى توگل.
بوسنه ماسلينسه نك ايرته كيلوندن سودانك آخر
كونلرده قزوراق بولوى كوتيله در. مع ذلك تولى
آلماوچى لر آز بولماس ديلر. جانلك نك بعض بر
نوعلرينه بخشى حق بولور ديب ظن ايدلر.

سويونچلى واقعه: خانكرماندن خبر بيلورلرينه
كوره آفستريه تبعه لك ريمسكى قاتولچسكى دينده
اولوب تورغان (استيفانينه بوغونيوسقايا) اسملى
يكرمى ياشلك بر قز مسكوده گى آفستريسكى
غنيرالنى قونسولستوانك رخصتى بوينچه اوشبو
كونلرده قاسمى شيرينه كيلوب آخوند محمد على
ديوليقامنى حضرتلرى حضورنده دين اسلام ايلان
مشرقه اولوب اوزينك طلبى بوينچه اسمنى رشيدده
قوشلغانك بعدنده قاسم بايلارندن عبدالله بن عزيز الله
آقزيطوف نام بروگه عقد نكاح اجرا قيلمشدر.

جناب مولى هر ايكوسينه كامل محبت ايچنك اوزون
عمرلر احسان ايدوب عمرلرى بوينچه شرع شريفك
استقامت ايله بخت و دولت آبروى ايچنده، ياشامك ارنى
نصيب و ميسر ايلاسون

قاسم شهرينك كوبرك طويلرنده اسرافات بك
كوب اولوب حتى خلاف شرع شريف اولان جيكت
وقزلر جيونى اولوب بعضلرنده غار مونيسلر كيترتب
حرام اشربه لر ايچلمكك ايش. قاسمنك امام و آخوند
لرى بويلا فسادلرني بئرو ايچمون اهاليگه وعظ
ونصيحة قيلسه لرده وعظ اريتك تاثيرى اولى تورغان
بولغان ايش.

مذكوره مهتديه رشيدده خانم نك نكاحى وقتنده

بونداين اسرافات و محرمات كه ارتكاب كبي اشلر
بولمغان. خايط عبدالله افندى مخطوبه سى رشيدده خانم
ايله اوزينك آناسى و برادرى و شاهدلك ايچمون بر
نيچسه جيكت ايله بر ابر آخوند حضرت نك خانه سينه
كيلوب عقد نكاحلرى اجرا قيليندقدن صكره، مذكور
عبدالله افندى «حضرت من سز نك تيوشلى سوز يكرنى
توتوب جيكت جيونلرى قيلمادم و شونده صرف قيلنه
چق ۲۵ صوم آقهنى سز گه آچ اماملرغه يبار و ايچون
ييره من» ديو يكرمى بش صوم و بر مشدر.

مونسه بو بخشى لق هر قايو ياشلر مز گه نه سونه
بولورلق بر بخشيداقدر. موندن توبانده ياشلر
مز شونداين فساد اورننسه توتوله چق آقچه لر ينى
عبدالله افندى كبي خيرات يولينه صرف اينسه
لر اوزلرينه عمرلك بر ذكر جميل اولديغى كبي
الله تعالى فاشنده ده موجب اجر جزيل اولماقنك شبهه
يوقدر. محترم عبدالله افندى كبي غيرتلى يكتلر مز
نى ملت مز آراسنده از ايتماسه ايدى ديو جناب رب
العالمين دن رجا و طلب ايتمكده مز. نه قدر سويونچ
لى بر اش.

قاسم آخوند محمد على حضرت نك هميله اهاليدن
يوز يكرمى سگز صوم اعانه جينالوب فقير اماملر
فايده سنه ديو اوفاغه مفتى حضرت اسمنه يبار لمشدر.
الله تعالى حسن قبوله قرين ايلاسون.

خارجى خبرلر

تركيه و ايتاليا صوغشى: طرابلس ده صوغش
عسكارلرينه باش بواوب تورغان غنيرال كانپوا
شول كونلرده ريم شهرينه قايتوب كيتكان آنك بو
ميداندىن كيتوينه تورلى نظرار ايلان قاريلر.

بعضيلر: آنك مجاربه اشارنده معلوماتسز اولوب
صوغشنى ترقى ايتدره آله غانلقندن ريم دن بتونلاى
قايتسون ديب چاقرانغان ديلر. و مجاربه ميدانى باشك
غنيرال فوروغى نى فالدرغان اوزى بوندىن صوك

اورنبورغ خبر لری

کون و هوالر:

غذوار آخر لرنده بر نچه کون هوالر یلی بولوب توردی. بو کونلرده دخی هوا صالقا نایوب قار یا ووده دوام ایته. پچان.

اورنبورغده پچان بهاسی کوندن کون اوسه وقت لئه بارا.

شو کونده یغشی پچان نیک یوگی ۲۰ صومغه بالغ اولدی. نیک ایسه شول پچان لرنک یوگن ۵ صومدن ساتاغان بولغان پوطلب ۷۰، ۸۰ تین گه ساتله در.

زیارة اشلری

۱۹۱۰ انچی یل اورنبورغده هر محله دن صایلانغان

بهره کشی، جمعسی یدی کشیدن مرکب بر کامیسیه بولوب زیارت اشلرن قارارغه، شول کامیسیه نیک ۱۹۱۰ انچی یل ۱۵ انچی آوغوستده غی قراری بوینچه عبدالرحمن واحدف نیک کیر پیچ زاؤودندن (ساتلغاچ آقچه سن بیروشرطی ایله) ۷۴۱۰ دانه کیر پیچ آلنوب کیترتوب قویوب، آطسز آدملر گه اونغای بولسون اوچون، زیارتده ساتوب تورولادر ایدی، (حقی اورننک ۱۰۰ دانه سی ۲ صومدن) راسخودندن باشقه بو کونگه قدر ۳۳ صوم ۹۰ تین صاف فائده سی قالدی.

۱۹۱۱ انچی یلده کامیسیه نیک بر نیچه جیولشی

بولوب زیارت قیمالرن توزه تدر و هم قویوسن طازار تدر و شیکلی اشلری بولوب، ۱۹۱۲ انچی یلده ۲۹ انچی غذوار جیواشنده ایسکی زیارت قاراولچیسی عبدالحکیم عبدالغفار ف نیک عربضه سی قارالوب، حکیم آغای ۲۱ یل دن بیرلی وظیفه سر خدمت ایتمسه ده حاضر معیشت اورایو سبیلی، بو صوگنی یل لرده زیارت که باروچی آز ایوب صدقه فلانک آز بولغانغه، همده حکیم آغای هر محله ده مسجدلردن اوزی تله - گانچه آقچه جیناب یورونی اوزی و اهالی اوچون اوکغایسز لقنی اعتبارغه آلنوب، موندن صوگ هیچ کمدن اوزی صوراب آقچه جیناب یورماونی شرط ایتوب آیینه ۱۰

طرابلس قه قایتاچه ق توگل ایمش.

بعضیلر اول، حکومت نیک قوشقان اشلرنی، شول جهله دن طرابلس اطرافینه چوین یوللری صالارغه فرار بیرلگان قرارلرینی یرینه کیتورر گه ممکن اولمادقنی بو بارشده ایتالیان لر هیج بر وقت موفقیت قازانه آلاچق دگل ایدکارنی شفاهی صورتک سوپلار گه کیتکان دیلر. شوکا علاوه اوله رق صوغش اوچون توتلغان وایتالیا حکومتی اوچون بیک فورقنچلی بولغان راصحودلرنی آچق صورتده بیان ایدر گه قایتوب کیتکان دیه یازالر. هر نصل کانیاوا ایتالیان حکومتینه بوکارچه آچق کورنمگان برانچود لرنی کورساته چکدر.

شونک ایلن صوغش نیک بارشندن هم آچق معلوماتلر سوق ایدوی شبهه سزدر.

طرابلس: طرابلس تیرهنده گی ایتالیان عسکر لری طرابلس قه کیری جیناله باشلاغانلر. بونلرنی کیر و چیکندرر گه سبب بولغان نرسه آنلر باشینه تون کون یغمور کبی یاوغان طنچسز لقلردر.

زیرا عربلر کلا هجوم ایتماسه لرده بش آلطی عرب بتون پولقنی حتی بتون دویزیه نی غلیانغه کیتره لر ایمش. تون اورطاسنده عسکر قاراوللری برپوله آطلسه ده ایکی آطلسه بتون عسکر گه تورر گه سیغنال اوینی ایمش. شونک اوچون ایتالیان عسکر لری یوقوسزلق و طنچسز لقلردن طولای صاری آورو ایلان مبتلی اولوب آرارندن اولگان لریده آز توگل ایکان قایتورغه مجبور ایتکان نرسه لرنک برسیه شول ایمش.

صوغش اسبابلری: استانبولغه کیلگان خبر لره کوره صوک کونلرده ترک و عرب عسکرلری واق توياک هجوم لر وقتنده بیک کوب صوغش اسبابلری آلورغه موفق بولغانلر. عسکر باشلقلری آراسنده فوق العاده شادلق جریان ایده ایکان.

صوم بيروب توررغه ۱۹۱۲ نچى بل فيثورال ، با-
شندن اعتبارا تعيين قىلندى .

هم حكيم آغاي غه (كامبسيه) زيارت نك آغاچ لرن
صندرتمى و اطدرمى اورلا تميچه قاراب توررغه ،
عبدالرده هر جمعه كونلرنده قاپقالرن ايشكلرون
آچوب يوللرن كورهب تازارتوب طرونى
(زيارت گه كيلوچى لر گه اونغاي بولسون اوچون)
شرط ايتدى ياگا زيارت نك يوغالغان قويو چلبرى
اور نينه ۲۶ سوملر تورا تورغان ياگى چلبىر آلوب
بيرگان اوچون مرحوم محمود باى حسينى وارث لر
ينه كامبسيه رحمت اوقدیلر .

هم موندن صوگده هر وقتده هر كم اوچون ده
كيريپچنى يوزن ۲ سومدن صانتوب توررغه قرار
قرار بيرلدى امضالر :

رئيس: فضل الدين عین الدين اوغلى

سرکاتب: نور محمد محمد صادق

اعضالر: بهاء الدين بايزيدى

عثمان حسينى، ضياء الدين قورماتق

عبدالخالق ناصرف هم عبدالرحمن واحدق .

—————
—————

اداره دن:

كوتاچك كه ژورنال صور اوچى افنديلره!
ژورنال كوتاچك كه يبار اميدىر . زيرا اونكان سنه لر
بعض بر اشانچلى كشى لره مجله كوندرمش ايدك
شونلك اكثرى هه ان مجله بدلن و بيرگانلرى يوقدر .
شونلك اوچون بو سنه مجله نى مشتريلر عددنچه گنه
باصارغه قرار بيروب كوتاچك گه بر نومر بولسون
يبار مسكه بولدى .

بناء عليه مجله آلوچى لرنك بل باشندان آلونيتى
بولسه تاخير سرى مشتري اولورغه اشغولرى
مطلوبدر . يوقسه صوگ كوندن يازاسه لر باش نومر
لره نايل اولمايه چقلر چقغان نومر لر تکرار باصلامايه
چقدر .

(آخرى وار) ديه يازغان مقاله لرنك آخرى
كلماينچه توروب مجله گه درج ايدلمازلر .

پتر پاولده ك . ر . غه پتر پاولده بر كشيذك خازنه
سنده طوى بولو مناسبته قزلر چينالوب ايكى آيدن
آرتغراق بر مدت اجرا فساد قىلولارى حقنك يازغان
مكتوبكز درج ايدلمايه چقدر .

چيلاييده ثوبان افندى احسانى قه !

آدريسكز پيريؤودنى كارتوچكه ده اوزكزنك
يازوكز بوينچه احسانى ديب طبع ايدلگان اكرده
اوزگار تور گه تىلاسه كز بكرمى بر تين لك مارقه
يبارور سر شوندى صوگ تىلاگانكز چه يازيلوب طبع
ايديلور . اكرده ياگلشلق بزده بولسه ايدى اوز-
گار تو بزك اوستومزده بولور ايدى . سؤاللريكزه
وقتيله جواب ويريلور . فقط سزدن آلدن بك كوب
سؤاللر وار .

حواليندن يازوچى غه !

حوالين اويازنده گى ياش ملالرنك اتفاق ايلان
حجاب و مصاهره كى احكام دينيه نى آياق آستلرينه
طابتولرى حقند و غير مافونلر اويناب فسق مجلسلرى
ياصولرى توغرسنده يازغان مقاله لر كز باصلامى :

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى حسينى .

محررى فيض خان داودى

Редакторъ Фаизханъ Даудовъ.

Издатель Мухамедвалий Хусайновъ.

Типографія журнала „Динъ ва Мағиштъ“
въ Оренбургъ.